

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

ALİ EROL -TÜRKİYE DAVASI

(Başvuru no: 35076 / 97)

DOSTANE ÇÖZÜM KARARININ ÇEVİRİSİ

STRAZBURG

20 HAZİRAN 2002

OLAYLAR

Başvuran 1952 doğumlu olup, gazetecidir ve İstanbul'da ikamet etmektedir.

Evrensel gazetesinde yazı işleri müdürü olan başvuran 5 Eylül 1995'te, gazetenin 91 no'lu sayısında, Semih Hiçyılmaz'ın «Saraylara Savaş, Kulübelere Barış» adlı makalesini yayımlamıştır.

6 Eylül 1995'te Cumhuriyet Savcısının talebi üzerine İstanbul DGM, söz konusu makale nedeniyle, Anayasanın 28. ve CMUK'un 86. maddelerine dayanarak gazetenin ilgili sayısının toplatılmasına karar vermiştir.

Başvuran 8 Eylül 1995 tarihinde 6 Eylül 1995 tarihli bu karara itiraz etmiş, mezkur gazetenin anılan sayısının toplatılmasının AİHS'nin 10. maddesi ile güvence altına alınan ifade özgürlüğünün ihlali anlamına geldiği görüşünü savunmuştur. DGM aynı gün başvuranın bu itirazını reddetmiştir.

13 Eylül 1995 tarihinde başvuran hakkında, halkı ırk ve mezhep farklılığı gözeterek kin ve düşmanlığa tahrik ettiği iddiasıyla ve TCK'nın 312. maddesine göre cezalandırılması istemiyle İstanbul DGM'de dava açılmış; iddianamede ayrıca, 5680 Sayılı Basın Kanununun 2. maddesi gereğince ilgili gazetenin yayımının yasaklanması talep edilmiştir.

4 Nisan 1996'da biri askeri olmak üzere toplam üç hakimden oluşan DGM heyeti başvurayı anılan suçlamalardan suçlu bulmuş, TCK'nın 312. maddesine 4 250 000 TL. para cezasına çarptırması; ayrıca 5680 Sayılı Basın Kanununun 2. maddesine göre söz konusu gazeteye bir ay süreyle yayım yasağı getirmiştir.

Başvuran Yargıtay'a başvurmuş, DGM'nin bu kararıyla AİHS'nin 6. ve 10. maddelerinin ihlal edildiğini öne sürmüştür.

Yargıtay, 21 Ekim 1996'da ilk derece mahkemesinin kararını onamıştır.

HUKUK AÇISINDAN

7 Mart 2002'de Hükümetin ve 1 Şubat 2002'de başvuranın temsilcisinin ilgili beyanatları AİHM'ye sunulmuştur.

1. Türk Hükümeti'nin, 35076/97 no'lu başvuruyu dostane çözüme kavuşturmak üzere başvurana *ex gratia* olarak 25 000 (yirmi beş bin) Fransız Frangı karşılığı 3 811,23 (üç bin sekiz yüz on bir euro yirmi üç santim) Euro tutarında ödeme yapmayı teklif ettiğini bildiririm. Bu miktar her türlü maddi ve manevi zarar ile masrafi kapsamakta olup Euro cinsinden başvuranın ve/veya kanuni temsilcisinin belirteceği bir hesaba yatırılacak, ilgili tüm vergi ve masraflardan muaf olacak ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 39. maddesi uyarınca verilen kararın bildirilmesini müteakiben üç ay içerisinde ödenecektir. Bu ödeme davanın nihai kararını oluşturacaktır.

2. AİHM'nin Türkiye aleyhine TCK'nın 312. maddesi veya terörle mücadeleyle ilişkin kanun hükümleri çerçevesinde vermiş olduğu mahkumiyetlerin açıkça ortaya koyduğu

şekliyle Türk hukuku ve uygulamalarının öncelikli olarak AİHS'nin 10. maddesine uygun hale getirilmesi zorunluluğu bulunmaktadır.

Hükümet bu bağlamda hukukta ve uygulamadaki gerekli bütün bu değişiklikleri 24 Mart 2001 tarihli Ulusal Programda belirlendiği şekliyle gerçekleştirmeyi taahhüt etmektedir.

3. Hükümet bunun dışında Avrupa Konseyi Bakanlar Kurulunun 23 Temmuz 2001 tarihli ve 106 sayılı Ara Karar'da öngördüğü bireysel önlemleri referans kaynağı olarak mevcut davadaki koşullara bu önlemleri uygulayacaktır.

4. Son olarak Hükümet, Mahkeme'nin verdiği karardan sonra Sözleşme'nin 43§1 maddesi uyarınca davanın Büyük Daireye götürülmesini talep etmeyeceğini taahhüt eder.

Mahkeme, tarafların üzerinde uzlaştıkları dostane çözüm anlaşmasını dikkate almaktadır (Sözleşmenin 39. maddesi). Savunmacı Hükümetin başvurana anılan miktarı ödeyeceğini, iç hukukta yapılacak gerekli değişikliklerle, Türk hukukunun Sözleşmede yer alan ifade özgürlüğü hükümlerine uyumlu hale getirileceğini, Avrupa Konseyi Bakanlar Kurulunun 23 Temmuz 2001 tarihli ve 106 sayılı kararında öngördüğü bireysel önlemleri dikkate alarak başvuran hakkında verilen mahkumiyet kararın tümüyle sonlandırılacağını müşahade etmektedir.

Bu anlaşmanın, Sözleşme ve eki Protokollerde tanımlanan insan haklarına saygı ilkesine uygun olduğuna kanaat getirmektedir (Sözleşme'nin 37§1 ve İçtüzüğü'nün 62§3 Maddeleri- bkz. Altan-Türkiye (dostane kararı) no:32985/96, § 20, 14 Mayıs 2002).

Dolayısıyla dava zabıtlardan düşürülmelidir.

BU SEBEPLERDEN ÖTÜRÜ MAHKEME, OYBİRLİĞİYLE

1. Davanın, zabıtlardan düşürülmesine *karar vermiş*;

2. ve tarafların davanın Büyük Daire'de tekrar görüşülmesini talep etmeyeceklerine ilişkin taahhütlerini *dikkate almıştır*.

İşbu karar, 20 Haziran 2002 tarihinde, İçtüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. fıkralarına uygun bir biçimde Fransızca verilmiş ve yazılı olarak tebliğ edilmiştir. x